

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XLVI. An Oratio sit necessaria, & vtilis: vt Pater Nost. Horæ, Cantus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

4. Sic monent Apostoli. i. Cor. 9. *Sic eurrise, ut comprehendatis.* Col. 3. *Quodcumque facitis, ex animo operamini, sicut Domino, & non hominibus: scientes, quod à Domino accipietis retributionem.*

Iustificandi vim quoque: nam, Luc. 18. *Publicanus oratione facta descendit iustificatus.*

QVÆSTIO XLVI.

An oratio sit necessaria & utilis, ut Pater, Hora, Cantus?

LXIX. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERANVS Monhemius solus ait, Deum id petentibus dare, quod vltro daturus erat.

LUTHERO-CALVINISTÆ negant orationē esse Satisfactoriam, aut Meritoriam; Impetratoriam esse cōcedunt, sed non remissionis peccatorum, & iustificationis.

CHRISTVS. At ego dico, Luc. 18. *OPORTEET semper orare, & nunquam desicere.* Hęc necessitas est. Mar. 3. *Videte, vigilate, & orate.* Mar. 14. *Vigilate & orate, ut non intretis in tentationem.* Ideo docui orare, Mat. 5. *Pater noster, qui. &c.*

2. Sic necesse est ad rectē viuendum: Nam Ioan. 15. *Sine me nihil potestis.* Omni no Deus dixit, *ut disperderet eos: si non Moyses electus eius steteret in confractioe eius.* Pl. 105. Deinde Mat. 17. *Hoc genus demoniorum non eicitur, nisi in oratione & ieiunio.* Quō Augustini vox verior est, term. 1. de S. Steph. *Si S. Stephanus non orasset, Ecclesia Paulum non haberet.* Ita Isaac sciebat suam seminis futuram benedictionem, Gen. 25. & tamen orabat pro Rebecca fecunditate. Helias, 3. Reg. 18. orabat pro pluuia, quam præciebat. Tobias, c. 6. Saram futuram suam sciebat; orabat tamen vt à dæmonio seruarietur.

Quæ singula docent orationis & Necessitatem, & Utilitatem, & Meritum;

LXX. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINIANI quidam Orationis Dominicæ petitiones esse volunt duntaxat sex, duas vltimas in vnam contrahentes. In quinta verò petitisolum panem corporalem.

CHRISTVS. Istud Nouare est: verè primi expositores. Orationis meæ seprenas docuere petitiones. Aug. Ansel. &c. Alij exponunt eam, de numero nō solliciti. Et ipse apud Matthæum octo, apud Lucam quatuor tradidi beatitudines: Sic alios & alio tempore docui orare apud Matthæum & alios apud Lucam.

LXXI. ANTICHRISTIANISMVS.

LUTHERO CALVINISTÆ septem Horas canonicas è medio tollunt, & infectantur.

CHRISTVS. At ego, *quotidie docens in templo,* Horarum apud Iudæos vltimum vltim; inde ab Dauide institutore obseruatum, nunquam coargui: Neque Dauidem perstrinxi, Horarias suas preces sæpius in Psalmis commemorantem. Vide meum *Luthero cal. p. 4. quæst. 86.*

2. Esdras, Daniel cæterique earum obseruatores meritā in scripturis ferunt laudem.

3. Eisdem quoque Apostoli mei sanctè sunt imitati. *Act. 23.*

4. Et verò sancta est in Horarum cultu ratio & intentio.

DE Cantu Horarum. Officiorumque Diuinorum, par ratio est, iustitia, & laus.

2. Ha-

2. Haberque exempla Angelorum,
 Davidis.
 3. Turbæ accinentis mihi *Osanna*.
 4. Meum dicentis hymnum Cœna
 facta.
 5. Et Præceptum Apostolicum, *Col.*
 3. cum S. Traditione Ecclesiæ.

QVÆSTIO XLVII.

*Ieiunium an qua secum trahat culpanda ac
 reformanda?*

LXXII. ANTICHRISTIANISMVS.

LVTHERO-CALVINISTÆ negant rem-
 pus cœnæ statum obseruandum esse.

II. Ab vilo nos cibo posse inquinari ad pec-
 caum.

III. Delectum igitur ciborum negant cole-
 randum.

IV. Eoque minus lege diuina, vel in genere
 præceptum esse.

V. Ecclesiastica autem lege id iniungi con-
 scientiis posse pernegant.

VI. Aut Dei esse cultum meritorium seu sa-
 tisfactorium. Vide *Luthero-c. p. 4. qq. 88. 89. 90.
 91. 92. 93.*

CHRISTVS. I. Statum soluendi
 ieiunij tempus rite ab Ecclesia est indi-
 ctum; cum exemplo sit ei Judaica Eccle-
 siæ ieiunium, non solui nisi vespero fero
 consuetum. *Dein* Natura ipsa rerum sua-
 rum ortus, occasusque obseruat statis
 temporibus recurrentes: sic & animalia
 cœli, terrarum, vndarumque: *fecit* nam-
 que *Deus omnia in numero, pondere & men-
 sura.*

Quò rectius Ecclesia: *Matth. 18*
quam qui non audierit, sit tibi sicut ethi-
cus.

II. Dixi: *Luc. 11. Ecce, omnia munda sunt
 vobis.*

2. Et Petro immunditiam animal-
 um excusanti; *Act. 11. Quod Deus puriffi-
 cavit, tu commune ne dixeris.* Adcò, *Tir. 1.
 Omnia munda mundis.*

3. *Mat. 7. Sic & vos imprudentes istis?
 Non intelligitis; quia omne extrinsecus in-
 troiens in hominem, non potest eum coinqui-
 nare: quia non intrat in cor eius.* Sic & *Mat.
 15.*

III. Ciborū delectus ita temporarij
 ieiunij ritui ac instituto est necessarius;
 sicut omni tēpore vitæ ac victus Tōpe-
 rantia. Id celebrati per Scripturam re-
 iunatores sat testantur vt *Daniel, c. 10.*
Baptista, Mat. 3. Timotheus in 1. c. 5. Ne-
 que vsquam Scriptura dicit eos, qui iei-
 unarunt, denique carnes comedisse.

IV. Lege diuina ipse præcepti iei-
 unium in genere & vniuersè:

1. *Mat. 6. Cùm ieiunas, unge caput.* Mo-
 dum ieiunandi trado sic, vt præcepti ne-
 cessitatem præsuppositam voluerim
 subaudiri.

2. Isto, *Mat. 9. Cùm auferetur ab eis spon-
 sus, TVNC IEIUNABVNT,* & prædixi
 futurum; & Præcepti vt legislator.

3. Quò rectius & constantius vnanimis
 omnium S. Patrum huc conuenit con-
 sensus.

4. Veteris Test. præceptum, ex natu-
 ræ acceptum Curia, in vsum inuasit
 communem; vt exemplorum & multi-
 tudo, & magnitudo, & certitudo id dis-
 putari non sinat.

V. Ecclesiæ lex sacri ieiunij, ad tem-
 pus definiti, cum ciborum delectu, obli-
 gat in conscientia; pro iure omnis iustæ
 legis.